

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós peticor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetést jutányosabban. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilvántartás: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

A tisztos ipar érdekében.

Napjainkban mindinkább tért hódít az a nézet, hogy a közelgő új század legfontosabb s épen ezért talán a legnehezebb problémája a munkás-szociálizmus kérdésének helyes megoldása lesz.

Nem titkolhatók többé azok a kisebbeszerű, mondhatni vulkanikus jellegű kitörések, melyek a szoroson vett munkásosztály rétegeiben mutatkoznak. Ezek a kitörések Nyugatról Kelet felé terjedő irányban, tehát a kultúra legmagasabb fokozatától kiindulva, az alacsonyabb kulturális fokozatokon keresztül hullámozva s mindinkább gyöngülve, időnkint meg-megremegtetik Európá nepeit. Más szóval a munkás-társadalom rendjének nem messze fekvő erőszakos megrázkódását bevezető s Európaszerte észlelhető mozgalmak — úgylátszik — szoros összeköttetésben állnak a kulturális fejlettség fokaival.

Ebből azután könnyen levezethető, hogy a nyugateurópai műveltebb munkásosztály már teljes tudatában van annak, hogy tényleges viszonyai nincsenek összhangban a társadalom fennálló rendjével s ez a már magasabb műveltségű nyugateurópai munkásosztály csak arra vár, hogy a kultúra haladásával az eddig még öntudatlanul sínylődő munkás-elemek is öntudatra ébredjenek és a mennyiben az érintett ellentét a munkásosztály tényleges viszonyai, másfelől az azokat szabályozó jogrend között még mindig fenforogna, bizonyára nem fog habozni ez a forrongó hatalmas erő, Európa munkásosztálya az ellentétet — ha másként nem — erőszakosan megszüntetni.

A kérdés csak az, vajon jogosult-e az elégtelenség s ha igen, kinek kell megtenni mindent arra nézve, hogy az elégtelenség sérelme — a lángborulás előtt — gyökeresen orvosoltassék? A munkásosztály elégtelensége sok tekintetben indokoltnak mond-

ható. A termelésnek mind a három tényezőjénél, u. m. a természet, tőke és munkánál csaknem kizárólag produktívnak tagadhatatlanul a munkásosztály mondható. Nem férne jelen cikk keretébe annak kimutatása, hogy a munkásosztály anyagi produktivitása a szellemi munka támogatása nélkül hasznavehetetlenné válna. Nem is volna célszerű és helyes mérlegre tennünk az anyagi és szellemi munka jelentőségét! De vajjon — egyformán jelentősnek tekintvén mindkettőt — átlag ugyanaz a jutalom vár-e az anyagi és a szellemi munkásra? Vajjon a kettő fáradságának gyümölcse igazságos arányban áll-e egymással s hogy egyebet ne említsék: vajjon a test, illetve a szellemnek a korral járó kimerülése esetére egyformaképpen van-e biztosítva az anyagi munkás és a szellemi munkás életalkonya? Hazánkban s a legtöbb európai államban erre a kérdésre megnyugtató választ nem adhatunk. A gazdagnak született vagy azzá lett töképenzes nyugodtan tekinthet az aggság kora elé. A kevésbé megtört testre nyugodalmat vár. A szellemi munkás «jól megérdemelt nyugalomba vonul» s milyen áldásos és humanisztikus, hogy úgy az állam, valamint a legtöbb magánhivatal tisztességes nyugdíjjal látja el a munkaképtelen tisztviselőt. Mily megnyugvással végzi feladatát az a szellemi munkás, a ki tudja, hogy bár vagyont nem szerezhethet, de nyugdíjigénye minden becsületesen eltöltött nap után növekszik! Vajjon nem sarkalja-e ez a jóleső tudat állandóan arra, hogy munkáját odaadó kitartással végezze, mert hiszen nem csupán a jelent éli abból, de mintegy jól kamatozó tőkét is gyűjt a jövőre.

A munka intenzitásának, lehető tökéletességének e lelki rugóit teljesen hiányoznak az anyagi munkásoknál. Tudja ugyan, hogy jelene munkájának megfelelő lesz, de a jövőre nézve állandóan lelki szemei előtt lebeg az

«atra cura» megannyi réme, mely gyámolatlanul maradó özvegy, támasz nélkül hagyott árvák s előre nem sejtethető baleset lankasztó, ijesztő képeiről beszél.

A reggeltől napestig dolgozó munkástól csak nem kívánhatjuk, hogy keresetéből a jövőnek is meghozza az áldozatot!?

Eltekintve attól, hogy ez abnormális állapotokból mily kiszámíthatlan kár haramlik magára az iparra, annak fejlődésére, azonkívül a munkásosztálynak egyre fokozódó s nagyrésztben a körülírt jelenségre visszavezethető elégtelensége, a tőke elleni elszánt támadásai, a legveszedelmesebb áramlatok, melyek sokszor egyenesen az állam felforgatására irányulnak: a békés fejlődésnek is alig leküzdhető akadályai.

Az államok törvényhozásai régóta észrevették a fenyegető bajt s — a józanabb munkásosztály megnyugtatóására legyen mondva — eltökélt szándékkal iparkodnak a szoroson vett munkásosztály helyzetét javítani.

Külföldi — de a legmelegebb pártolásra méltó — eszme, mely a munkás-elégtelenség egyik kútforrását abban látja, hogy a munkások jövője, aggkora egyáltalán nincs biztosítva s ennek folytán hathatós gyógyszerként elsősorban a munkások aggkori biztosítását javasolja, kötelező belépés mellett szervezendő munkás-nyugdíjintézet útján.

Biztos tudomásunk van arról, hogy hivattott tényezők ez eszmével már melegen foglalkoznak. De míg egyrésztől a kérdés óriási hordereje, a megoldásnak hosszas előtanulmányt igénylő nehézségei bizalomteljes türelmet kívánnak a munkásosztály részéről, addig másrészt a koncepczióknak az összes munkásviszonyokra kiterjedőnek s lehető humanusnak kell lennie.

Már ebből is láthatjuk, hogy ily körülmények s kívánalmak mellett a kérdés meg-

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Dalok.

Kisticzei...

*Kisticzei, nagyticzei barna lány
Sötét erdő vadvirága — valahány.
Egy se tudja, mi az igaz szerelem,
Hej! még az se, kit oly nagyon szerettem.*

*A két Ticsén gyalogjáró fahidat
Elvitte a sebes eső, áradat.
Ha elvitte, ha nem vitte, — se bánom:
Egyik falu lánya se az én párom.*

Erdő mélyén...

*Erdő mélyén bús gerlepár sir, zokog;
Édes rózsám mi sem vagyunk boldogok.
Elhervadt már a koszorú fejemen,
Faj! csak így jár mind az igaz szerelem.*

*Belenézek szép szemed kék egébe,
Te meg édes szívem nézz az enyémbe.
Csókot is kapsz eperédes kis szádra
Olvasatlan, vagy ha tetszik, száz szádra.*

Kubányi Béla.

A „Magyarországi Kárpát Egyesület“ kassai közgyűlése.

A «M. K. E.» XXVI. évi rendes közgyűlést ez idén Kassán tartotta meg Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy ezen a közgyűlésen ifj. Ghillány József-fel együtt a «Magyar Túrta-Egyesület Eperjesi Jogász-osztályát» képviselhettem. Osztályunk ezzel is dokumentálni akarta azt, hogy az a barátságos viszony, mely a «M. K. E.» közt és közte fennállott, meg nem változott ma sem.

A «M. K. E.» tagjai számosan érkeztek a közgyűlésre. Ott láttuk teljes számban az egyesület vezérkarát: *Minnich Aurél dr.* elnököt, *Fischer Miklós* ügyvivő alelnököt, *Roth Marton* másodalelnököt, *Nikházi Frigyes* és *Marcsák Andor* s másokat. Megjelentek az egyes Osztályok elnökei is, kik közül különösen *Siegmeth Károlyt*, a Keleti Kárpátok Osztályának alelnökét, a közgyűléssel kapcsolatos kirándulások fardadhatatlan rendezőjét, részesítették sok ovációban. Lelkes tüntetésben volt része *Johannes Müllernek*, a Sziléziai Osztály elnökének, a «M. K. E.» legkiválóbb alpinistájának is, ki a hazai túristaság körül szerzett hervadhatatlan érdemeit legujabban is azzal tetézte, hogy szakavatott működését és munkásságát a Tátrai Kalauz-ügy reorganizálásának szentelte.

A «M. K. E. Sziléziai Osztálya» ugyanis tisztán porosz-sziléziaiakból áll, kik a Magas-Tátrának s különösen a «felkai völgy»-nek kultiválását tűzték ki célul. És bár kétségtelen az, hogy nem valami irántunk érzett rendkívüli — és utóvégre is indokolatlan — szimpátia az, mely őket arra indítja, hogy a túristika terén olyan száználmasan gyenge erőinknek segélyül siessenek, hanem az a körülmény, hogy náluk a túristaság mélyen érzett valódi életszükséglet; — mindazonáltal kétségtelen az is, hogy a magyar nemzet nagy hála van kötelezve ennek az Osztálynak minden egyes tagja, de különösen vezető-férfiai iránt, mert nemcsak az a pénz marad itt, melyet a sziléziai túristák évente elköltönek, hanem azok a nagyszabású alkotások, melyeket mi — a magyar közönségnek a túristaság iránt való érthetetlen közönyénél fogva — talán soha létre nem hozhattunk volna és melyeket a «Sz. O.» rövid néhány év alatt megteremtett — nagyban fokozzák a Magas-Tátra idegenforgalmát és ez által egész Szepesvármegye és közvetve egész Magyarország tekintetében a jövedelem új forrásává lesznek. A «sziléziai menedékház» teljes felépítése és berendezése 10,000 frtba került; mi pedig most egyet-erő hozsannával üdvözöljük Szepesvármegye 20,000 forintos adományát.

Ez után a kitérő után felemlíthetem, hogy a közgyűlésen úgy a «*Galiczai Tátragegyesület*», mint az «*Erdélyrészi Kárpát-Egyesület*» képviseltették magukat, a *M. T. E.* pedig üdvözlő-táviratot küldött.

A közgyűlés, — melyet a városház tanácstermében tartottak meg — mindenekelőtt fájdalommal emlékezett meg *Erzsébet* királyné szomorú elhunytáról. Azután pedig sürgönyileg üdvözölte *Frigyes* kir. herczeg, védőt és *Csáky Albin* gróf tiszteletbeli elnököt. A tárgysorozatra áttérve, letárgyalta a szokásos jelentéseket, melyek a múlt évi egyesületi életnek hű képét adták és intézkedett az iránt, hogy mily utak és menedékházak építésére fogja a Szepesvármegye adományozta 20,000 forintot fordítani. Végül pedig a kir. közjegyző közbenjötté mellett 20 drb «Zöldtavi Frigyes-menedékház»-i részjegyet sorsoltak ki.

A közgyűlést bankett követte, melyen a kassaiak közül is sokan vettek részt és a melyen — mint azt sejteni lehet — tóztokban nem volt hiány. A délután folyamán a társaság kirándult Bankóra.

* * *

A közgyűlést követő első napot a *szádellői kirándulás* foglalta el. A körülbelül 60 tagból álló társaság reggel 7 ó. 51 perczkor indult a kassai pályaudvarról és 9 ó. 48 perczkor érkezett Tornára. Az állomásról 20 szekeren vonultunk be a városba, hol a nagyvendéglőben várt a villásreggeli. Az elszállásolás pedig magánházakban történt. Déli 12 órakor a társaság ismét szekerre ült és Udvarnok községén, valamint az ettől északra fekvő Szádellő falum keresztül egészen a szádellői völgy torkolatáig hajtatott.

A sziklafalak majdnem nyílegyenesen merednek eg felé s a völgy mélyében is alig engednek utat a Szád pataknak, mely zúgva-morogva igyekszik menekülni a sziklamederből. A «M. K. E. Keleti Kárpátok Osztálya» sok költséggel kitérő gyalogösvényt épített a völgyben, mely ösvény a Szád pataknak hol balpartján, hol meg a jobbikon vezet. E miatt több hidat

oldása a leghatalmasabb faktorra, az államra vár. Úgy a bizalom, valamint a humanizmus kérdése minden más vállalkozásnál a legmeszebb menő meggyanúsításnak volna kitéve, nem is számítva azt, hogy a teljes siker érdeke már eleve minden más faktort kizár.

Ha valahol, úgy ennél a kérdésnél legyen valóban kizárólagos és sérthetetlen az államnak, mint erkölcsi testületnek az állampolgárok anyagi boldogulására s tökéletesítésére irányuló joga és kötelessége! (—r.)

Mit tehetnek a nők a társadalom megmentése körül?

(Vagy: A nők a jövőért!)

Írta: **Hörk József.** (Folytatás.)

De a nemes nő nem engedi el az alapot elpusztulni, hanem, ha látja, hogy a gyermek szülei képtelenek reá, *d)* a nőgyelet útján, melynek tagja, még arról is gondoskodik, hogy az az iskolába járjon, ruhával, tanzserekekkel ellátassék, a helyes úton szellemileg tovább képeztesse s teste is minden káros benyomástól megóvassék. Mire is valók a nőgyeletek, ha nem első sorban arra, a mit, mint tudjuk, teljesítenek is, hogy a szegény gyermekek testi-lelki, anyagi és szellemi jóléte biztosításában fáradozzanak? Oh a nőgyeletek nemes gondolkodású tagjai, ezen nemes nők, nagyon jól tudják: mi képes az emberi nyomort enyhíteni, a társadalom jövőjét biztosítani s azért tartanak fel árva házakat, gyermekmenházakat s más eféle intézeteket is az óvodák mellett; de mivel tudják, hogy életünk boldogságának csak egyetlen biztosítója van — a vallás; *e)* templomba is járják, katekizációkra is küldetik, illetve küldik ápolójukat és nemcsak a hétköznapi és vasárnapi iskolákba.

Sőt gondoskodnak számukra *f)* játszótérrel is, hogy míg ott ártatlan örömeiket üzik, ne gondoljanak másra, rosszra, mert bölcsen tudják, hogy az unalom minden gonosznak anyja, «pulvinar satanae», az ördög pora, az ördög hálója, melyet az a gyenge lélekre vet ki. S ha elfáradtak a játékban, *g)* olvasó-szobákba gyűjtik őket, a hol nekik való olvasmányokban: elbeszélésekben és költeményekben, talányokban és rejtvényekben gyönyörködhetnek.

És mivel mindezek pompásan beválnak a kis gyermekeknek, a nagy gyermekek számára is gondoskodnak nemcsak *h)* népkönyvtárakról, *i)* leveleszótó-intézetekről, hogy a férfiak és a nők is kibéküljenek szomorú sorsukkal, hanem azok számára is állítanak *k)* népkönyvtárakat, hogy felvidítsák, élvezetessé tegyék pihenő óráikat s hogy lehetőleg elvonják őket a korcsmák, a bűzhödöt levegőjű, erkölcsmetélező lebutjok — látogatásától.

Mondottuk, hogy a jóra való nő, ha már a saját házat, családját, gyermekeit nem gondozhatja, gondozni fogja a másokét, és pedig nemcsak úgy fogja gondozni, hogy a gyermekeknek a hiányzó családot, szülőt, gondozót pótolja, hanem úgy is, hogy önmaga áll be azon család tagjává, melynek reá szüksége van és pótolja a beteg, az akadályozott anyát mint *1. dajka*, vagy *2. dada*, vagy *3. nevelőnő*. És ime a kicsinyek az anya, a szülők helyettesének felügyelete alatt szerencsésen fejlődhetnek mind testileg, mind lelkileg. «Mert a gyermekkorban látott példát és hallott tanácsot sem erőszak, sem fortély nem képes kiírtani. Így az erényes, szorgalmas, derült és csinos nő felügyelete alatt a ház, a család élete (még a legszegényebb viskó is) a jólét, az erény, a boldogság hajlé-

is kellett verni. Ezen az ösvényen számos kisebb vizes és szabadon álló sziklához, az úgynevezett «czukorsüveg»-hez érünk. Rövid gyaloglás után kristálytiszta forrás vonja magára figyelmünket, melynek vizéből — a monda szerint — IV. Béla király is ivott.

Mindössze egy órai gyaloglás kellett ahhoz, hogy végigjárnunk az egész völgyön, melynek kietlen zordságát később a bűja növényzet üde zöldje váltja fel. Egy tágasabb réten rögtönzött asztalok fogadnak és Dreher sörgyáros — az egész völgy tulajdonosának — jóvoltából, egymásután kerülnek elő a Szád patakba elrejtett sörös-hordók és megtelnek az asztalok tornai sajtjal és egyéb harapnivalóval. A lelkesebb túristák ezután megmászák a fensíkot, melyről megragadó kilátás nyílik úgy magára a völgyre, mint közvetlen környékére. Azonközben odakerült a cigány is és — miután a társaságban lányok is voltak — táncban nem volt hiány.

Augusztus 8-ikán a hajnali vonat Szin-Perkupa állomásra vitte a kirándulókat, hogy innen szekereken közelítsék meg az aggteleki barlang új bejáratát. Itt a kirándulók két csoportra szakadtak. Az egyik rész az egész barlangon szándékozott végig menni; a gyengébb gyaloglók pedig csak az úgynevezett «Csillagvizsgáló-toronny»-ig mentek és onnan visszatérve, szekereken a régi bejáratához hajtottak, hogy ott a kitartó túristákkal találkozzanak. Dicsérettel legyen mondva, hogy a kirándulóknak több mint fele «erős» gyaloglónak mondotta magát. És különösen ki kell emelnem, hogy az «erős» túristák közé a «gyöngye» nem számos fiatal és csinos képviselője tartozott. (Zárjel között elárulom, hogy a jelenvolt hölgyek túlnyomóan fiatalok és csinosak voltak.) Itt meg kell említenem, hogy a barlangnak teljes bejárása 5 órát igényel. Ez pedig, — tekintettel arra, hogy a bemenetnél 300 lépcsőfokot kell megtenni, a felmenetnél majdnem annyit, közbe pedig a helyenként igen síkos talajon 25—30 méteres hegye-

kává varázsoltatik át, hol a családi életben folyó lélekemelő viszonyok, jelenetek tűnnek fel.

Vagy, ha az anya azt kívánja, hogy ne a kicsinyeknél, de a házban pótolja őt, beáll *4. gazdaszónynak, kulcsárnénak* és úgy segíti elő a ház életét; vagy pótolja a szegény betegnek, elagottrak a társaságot mint *5. társalkodót*, vagy mint *6. felolvasót* és így teszi elviselhetővé, sőt kellemessé azt az életet, melyet az unalom iszonyú szörnyei máskülönben elviselhetlenné tettek volna.

De igyekezik oda is hatni, hogy a házban lévő alsóbb rendű — mert a durvább munkák végzésére hivatott — segédzemélyzet, a *cselédesség* állapota, illetve jellege is javuljon, változzék. «Cselédeink fizetett ellenségeink» hangzik mindenfelől. És mi türes-tagadás, ez állítás igaz. De az is igaz, hogy ennek főoka a cseléd-tartó gazdáknak van. A cselédet ma már nem tekintik családtagnak. Azelőtt az úri család tagjaival együtt nőtt fel a cselédesség is. És rendszerint lépést tartott az úri nemzetséggel, az úri generációval a cseléd-nemzetség, a cselédgeneráció. Az öreg úrral az öreg fiata, a fiatal úrral a fiatal lovász és a gyermek úrral a kis mindenese. Ezek azután úgy összeszórtak, hogy a cselédesség úgy beszélt ura dolgáról, ura holmijáról, hogy «ez a miénk!» Manapság havonként változtatjuk a cselédet, egyszerűen fizetett munkásnak tekintjük, a kit munkája vagy bére milyensége szerint cserélünk, változtatunk s a cseléd ma úgy beszél ura dolgáról, ura, úrnője vagyonáról: «ez a nacságáé», «ez csak az úré», és fájdalom, igen gyakran nyíltan is bevallja — mint azt én magam is hallottam — «az urat megcsalni, meglopni nem bűn, hiszen jut is, marad is!»

Hogy ez így nem jól van, azt mindenki belátja, mert hiszen így csakugyan «fizetett ellenségeinket» tartjuk a háznál! S azért a jóra való nő ezen viszonyok megváltoztatásán, javításán, a cselédesség elomlásának lehetőleg lehetőleg tevénségét fogja fáradozni. És pedig részben *1. a cselédekkel való bánásmód* javítása, másrészt a *cseléd-akadémiák*, az úgynevezett *2. cseléd-szervező-helyek* retormálása útján. Mert ma a mely cseléd a cselédközvetítő, a cseléd-szervező-helyről kerül ki, az már csakugyan kijárta a cselédakadémiát, az már tudja, hogyan kell és hogyan lehet «a nacságát» agyonvexálni, büntetőörvénybe nem ütközött módon agyonkínözni. Hiszen a cselédakadémiákon ezt tanulja az egyik cseléd a másiktól! Állítsunk csak *3. cseléd-asytumokat*, a hol a cselédek egy megbízható, vallás-erkölcsi gondozással megbízott, derek, jó nőnek felügyelete alatt továbbképeztetnek, neveltetnek és hivatásukra (arra alkalmas nők által) előkészítetnek, betegségeikben, bajukban szeretetteljes *othout* leljenek — majd megváltozik minden! Mutatja ezt más országok — például Németország — példája!

Állítsunk csak fel hasonló berendezéssel *4. Magdalena-egyleteket*, a melyekben a fiatal cselédleányok vallás-erkölcsi gondozásban részesülnek, és megszűnik a fiatal csinos cselédleányok erkölcsi veszedelme. És végül állítsunk fel olyan *5. agg-ápolókat*, a melyekben az elregegedett cselédek teljes ellátást, szerető gondozást lennek, és megszűnik a cselédek lopni. Mert vagy szereznek bérökből megtakarítás útján, tehát becsületes úton, annyit, hogy elég nekik önálló, szegényes bár, de tisztességes háztartás alapításához és akkor megköszönnék, férjhez mennek, vagy visszavonulnak megérdemelt nyugalomba az aggápoldába, *örögszeléd-menházba!*

Hogy ezt a népet s általában minden népet, az egész emberiséget miképpen lehet és mennyire lehet vallás-erkölcsi irányban nevelni, javítani, ha azt templombajárással szoktatjuk, *templomjáróvá neveljük*, a hol kötelességeiről, istenakarataról világosítatik fel, a

ket kell megmászni, — mindenesetre oly körülmény, melyet figyelembe véve, a túrista-hölgyeket legalább is elismerés illeti meg. Az aggteleki barlangnak összes hossza 8500 méter; és így ez a földnek nagyságra nézve *második* ismert barlangja, mivel hossza tekintetében közzvetlenül a *Mammuth-barlang* után sorakozik. A barlangnak és a szebbnél-szebb cseppkőképződményeknek csak futólagos leírása is ívekre terjedne. Csak azt a benyomást akarom itt megemlíteni, melyet a kiránduló ily tömeges látogatásánál nyer. Mindenki gyertyát kap kezébe, melyet megfelelő gyertyatartóba kell erősíteni. Impozáns benyomásai, midőn az abszolút sötétségű űrben nem látni mást, mint a serpentin vonalban emelkedő utaknak megfelelően fényes s vonalat, melyet az egyes gyertyák lángjai alkotnak. Közbe-közbe a magnézium éles világa mellett tündéri fényben csilannak meg a bizarr cseppkő-alkatkozatok. De maradandó az a benyomás is, melyet a látogató az úgynevezett Olympusból visz magával. Ez az Olympus 60 méter magas hegy, mely 75 méternél magasabb teremben foglal helyet és melyet számtalan cseppkő díszít. A gyertyákat mind kioltják. Pokoli sötétség foglalja el a birodalmát. A távolból haragszó hangzik, melyet a vezetők idéznek elő a cseppkőképződményre irányított ütésekkel. A vezetők egyike megmászja a hegyet és nemsokára virradni kezd. Egyes sugarak törnek elő a cseppkő-oszlopok közül. Míg végül gyönyörű fényárban tündöklök az egész hegy.

A túristák egy része felkereste augusztus 9-ikén a *ránkfüredi* ugrókat is. De úgy látszik, a sors megírta a kirándulás eddigi nagy sikerét, mert aznap hatalmasan zuhogott az eső.

A *Magyarországi Kárpát-Egyesület* ez évi közgyűléssel a kapcsolatos kirándulások tehát fényesen sikerültek, a *mi kétségtelül Siegmeth Károly kiváló érdeme!*

Flórián Károly.

hol erényre neveltetik, szoktattatik, arról, azt hiszem, nem szükséges bővebben szólnom, különösen azok után, a miket e tárgyban fentebb mondtam. Hogy a *vasárnapi munkaszünet*, — mely arra való, hogy a folytonosan zakatoló gépek, az örökös testi-lelki munka közben elkábult lelket a felsőbb eszmék, a legfőbb, az istenség, a vallás eszméi által felüdítse és a föld porából tiszta, üde, lélekfrissítő légkörbe a szellemiek körébe emelje, különösen, ha az — a gyengébbek kedvéért — *vallás-erkölcsi felolvasásokkal* jár, milyenneket minden felekezet tarthat és kell is, hogy tartson s ez élet megszentelése, az élet könnyebbé és nemesebbé tétele szempontjából *népszerű tanításokkal* párosít és így részben a földet vízi fel az égbé, másrészt meg az eget hozza le a földre, — mennyit tehet az emberiség jobb jövőjének biztosítására, azt talán nem szükséges részletesebben, bővebben feltüntetnem. (Folyt. köv.)

Egyházkerületi közgyűlés.

A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület *Nyiregyháza*n, augusztus hó 8—11-ik napján, *Zelenka Pál* püspök és *Szentiványi Árpád* egyházkerületi felügyelő elnökelete alatt rendez évi közgyűlést tartotta. Az evang. egyházkerületeknek gyűlései, a mint azt az egyház szervezete megkívánja s a mint azt évszázadoknak hagyományai követelik, mindenkor azon a magaslapon állanak, melyet a hitbuzgó, egyházas gondolkodás, a közügyek iránti ragaszkodó szeretet s alkotmányos érzület jellemez. A most lefolyt közgyűlés minden tekintetben a legfényesebbnek s kihatásában minden bizonynyal legaldásosabbnak mondható.

Nyiregyházának nemesen gondolkodó polgársága hívta meg vendégül az ez idei közgyűlést s úgy az egyházkerületnek elnökségét, valamint a közgyűlésnek minden tagját legmélyebb tiszteletének s szeretetének magyaros nyilvánításával halmozta el. *Zelenka Pál* püspök és *Szentiványi Árpád* felügyelő, mint az egyházkerületnek érdemekben gazdag s fáradhatlan buzgalomú vezérlő férfai, a tizenegy egyházmege elnökségeinek s számos közgyűlési tagnak kíséretében augusztus hó 7-ikén érkeztek *Nyiregyháza*ra. Közben a tiszavidéki egyházmegeinek útjokbaeső legelső egyházában, *Tokajban* üdvözölte őket a tiszavidéki egyházmege elnöksége *Mesko László* orsz. képviselő s *Materny Lajos* főesperessel az élén, nemkülönben hasonló tiszteletteljes melegséggel fogadta az érkezőket a nyiregyházi vendéglátó egyház előjárósága. Ugyancsak *Tokajban* csatlakozott az illusztris társasághoz a tiszai evang. egyházkerületnek számos kiváló egyházi és világi főtisztviselője, közöttük számosan az egyház és a haza történetének lapjain hervadhatlan érdemeik révén megörökített ősök sarjai, többek között: *Gömöri Szontagh Pál*, *Kubinyi Géza* orsz. képviselő, *Gömöri esperességi felügyelő*, *Radvány István* kir. tanácsos, *Kubinyi Aladár* kir. törvényszéki elnök, *Münich Kálmán*, *Bencsúr Géza*, esperességi felügyelők, *dr. Markó Sándor*, *dr. Szánthó Gyula*, *dr. Zelenka Lajos* egyházkerületi jegyzők, *Terray Gyula*, *Glauf Pál* főesperesek stb. stb. Eperjesről a Kollégiumot *dr. Schmidt Gyula* felügyelő, orsz. képviselő és *dr. Sarudy Vilmos* koll. igazgató képviselték. Résztvettek ezenkívül a gyűlésen *dr. Szlávik Mátyas* theol. dékán, *Slajchó Mihály* tanítóképzői igazgató; *Liptai Lajos*, *dr. Mikler Károly*, *dr. Meliorisz Béla*, *Körtvélyessy Béla* esp. képviselők. A nyiregyházi egyház előjárósága élén *Felitzsch Berthold* Szabolcsvármegye főispánjával a vasúti állomáson fogadta az érkezőket s hosszú kocsisorban vonultak be a gazdagon fellebörgött városba, az összes vallásfelekezetek harangjainak zúgása mellett.

A másnap kezdődő egyházkerületi közgyűlés tárgy-sorozatából különösen kiemelendők az egyetemes evang. egyházat érdeklő szabályrendeletek s városunkat illetőleg ősi Kollégiumunk érdekében napirendre tűzött nagyleletőségű ügyek, illetve ezekre nézve meghozott határozatok. A templomban megtartott közgyűlést *Szentiványi Árpád* egyházkerületi felügyelő, orsz. képviselő magasan szárnyaló, mélyen lebiléncselő beszéddel nyitotta meg, találon apostrofálva a közgyűlésnek főképen a jelen viszonyok közötti fontosságát.

A közgyűlés megalakulása után *Zelenka Pál* püspök alkotmányoszerű évi jelentését adta elő. Az egyháza érdekében páratlan munkásságot kifejtő főpásztornak minden irányban tájékoztató előterjesztéseit a legnagyobb elismeréssel s köszönettel vette a közgyűlés, örvendetesen látva abból, hogy az egyháznak a többi vallásfelekezetekhez és az államhoz való békés és szeretetteljes viszonyát mi sem zavarta s bölcs kormányzata általában a haladásnak, megizmosodásnak, a hitbuzgóság és a felvilágosodottság terjesztésének korszaka volt az elmúlt év folyamán mindenkor. A közgyűlés tárgysorozatának különösen fontos pontjait képezte még az állami dotáció telemelése, melynek elnyerése érdekében a közgyűléshez benyújtott javaslatot egyhangulag elfogadták.

Feloivastatott az *eperjesi* ker. kollégiumi igazgató-választmány évi jelentése. A jelentés hű képét tárta fel a hazai evang. egyház e legnagyobb, legrégebb intézete fejlődésének s a tiszai evang. egyházkerület, mely büszkén vallja magáénak a négy tanintézetből álló eperjesi Kollégiumot, örömmel vette tudomásul a jelentést, elismerésének adván kifejezést egyfelől az intézet érdekében fáradozókkal szemben, másfelől különösen Eperjes sz. kir. város közönsége iránt, mely a kollégiumi jogakadémia javára a közelmúltban oly nemes áldozatkészséget tanúsított. Ugyancsak a jelentés tárgyalása folytán fényes tanúbizonyságot tett jogakadémiánk iránti elismerő szeretetéről a közgyűlés akkor, a mikor a koll. igazgató-választmány jelentésében foglalt arra a kérelemre nézve, mely szerint az evang. egyházegyetem az eperjesi ker. kollégiumi jogakadémiát

egy t
ges
lelkes
fel ez
felkér
részlet
mutas
államv
tára.
folyó
terjesz
egyház
képvise
kérte
bizony
jogakad
mint
vele
időköz
kész
missió
város
gathat
netünk
megho
iránt,
időzese
egyház
is, kiffe
kérelm
erkölcsi
meket
démian
indítvá
Árpád,
István,
Gyula,
mely a
tatott.
lépésne
— ké
szállot
theolog
is alkai
tott. A
való át
iskolája
kibővíte
A k
tagjánál
rész az
Kubinyi
nek leg
tizedek
közül
minden
apróléka
egyházi
szolgála
kal való
hetlen n
Münich
tása, kir
sét fény
rohamos
alispánja
sem kie
elismerés
is az eg
vajha m
ülésen t
Az
némi m
kerületi
a közgy
indítván
az — e
tetésére
gyűlésne
az egy
roly és
tanügyi
szas vita
azonban
az egyh
kiadni h
A g
beszámó
lésnek f
csupán,
Tettük e
vonatkoz
azzal az
kor köz
tartás lá
kötelessé

Vár

Sáro
hó 14-ik
István tó
alispán
netét
pénzügyi
befizett
év hasor
illeték s
múlt év h
hús- s c

egy ujonnan szervezendő tanári-szék ellátására szükséges évi 2400 forinttal segélyezze, kimondta egyhangú lelkes határozattal, hogy nemcsak pártolólággal terjeszti fel ezt a kérelmet, hanem azt teljesen magáévá téve, felkéri az egyházkerület elnökségét, hogy e tárgyban részletes memorandumot dolgoztasson ki, mely reámutasson a kérelemnek méltányos s az egységes jogi államvizsgálatok reformjavaslata folytán időszerű voltára. Az ekként szerkesztendő memorandum már a folyó év őszén tartandó egyházegyetemes közgyűlés elé terjesztendő s annak kedvező fogadtatására nézve az egyházkerületnek az egyetemes közgyűlésre kiküldött képviselői hálaárra kötelező egyöntetű megállapodásra kérték fel. Városunknak, vármegyénknek közönsége bizonyára a legjobban tudja azt, hogy az eperjesi koll. jogakadémia mennyire fontos tényező ügy kulturális, mint minden más szempontból. Az egyházkerület s vele együtt a hazai evang. egyházegyetem szintén ősidőktől fogva át van hatva a Kollégium iránti áldozatkész szeretettől s önként érthetőleg az intézet és missziója fontosságának tudatától. Épen azért mint e város és vármegye közéletének megfigyelői, nem hallgathatjuk el legmélegebb elismerésünket, hálás köszönetünket kifejezni azok iránt, kik e szép határozatnak meghozatalára eszmét adtak, s első sorban azon férfú iránt, a kinek évenként többször, városunkban való időzéséből is tudjuk, hogy mennyire szívén hordja az egyháza testéhez tartozó iskoláknak ügyét s a ki ezúttal is, kifejtve ennek az intézetnek helyzetét, misszióját, meggyőző szavakkal ajánlotta, hogy nem elegendő a kérelemnek egyszerű pártoló felejtése, hanem az erkölcsi támogatásnak legnagyobb fokára szerzett érdemeket jogakadémiai; *Zelenka Pál* püspök jogakadémiai; ez a nemeslelkű barátja, kinek fenti indítványát a legmélegebben pártolták *Szentiványi Arpad*, *Gömöri Szontagh Pál*, *Kubinyi Géza*, *Radványi István*, *Münich Kálmán*, *dr. Zelenka Lajos*, *dr. Szánthó Gyula* már azon előzetes bizottsági tárgyalás folyamán, mely a napirend e pontjának elintézése céljából tartott. Vajha olyan kedvező lenne a nagyfontosságú lépésnek eredménye, mint a milyen jóakarattal s mennyi — kétségtelenül számottevő — önzetlen törekvéssel szállott síkra annak kiküzdésére. Az eperjesi koll. theologia tanügyi helyzetének fentartása, a múlt évben is alkalmazott erőnek további bevonásával, kimondatott. A koll. tanítóképző-intézetnek négy osztályúvá való átalakítását s az eperjesi evang. II. egyház elemi iskolájának felhasználásával gyakorló-iskolával való kibővítését a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A koll. igazgató-választmány tizenkét egyházkerületi tagjának mandátuma lejárván, újabb hat évre nagyobb részt az eddigi tagok választották meg. Új tagok lettek *Kubinyi Géza* orsz. képviselő, a gömői egyházmegye legújabb megválasztott felügyelője, ki már évtizedek óta oly kiváló érdemeket szerzett egyháza körüli lankadatul s áldozatkész munkálkodásával, s mindent, a hol az egyház nagy tehetőségét, a legaprólékosabb egyházi ügyre is kiterjedő érdeklődését, egyházi kitűnő képzettségét igényelte, oly nagy szolgálataira vált a reabizított ügynek, hogy Kollégiumunkkal való még bensőbb kapcsolatra hozatala megbecsülhetetlen nyereség főiskoláinkra; hasonlóképpen örvendetes *Münich Kálmán* egyházmegyei felügyelőnek beválasztása, kinek az egyházi tanügyi iránti buzgó érdeklődését fényesen dokumentálja az iglói evang. főgimnázium rohamos kifejlődése. Végül *Taly József*, vármegyénk alispánjának beválasztása míg egyrészt az ő mit sem kicsinyülő munkaszerepének s arravalóságának elismerése, másrészt köszönetet érdemlő előzékenysége is az egyházkerület részéről. Mind a három új tagot vajha már a szeptember havi koll. igazgató-választmányi ülésen tisztelhetnők!

Az egyházkerületi ügyrendre vonatkozó javaslat némi módosítással elfogadtatott; ellenben az egyházkerületi nyugdíjintézet szabályrendeletének javaslatát a közgyűlés elvetette, illetve a gömői egyházmegye indítványára kiadta az ügyet egy bizottságnak, hogy az — előzetesen érintkezésre lépve a válság megszüntetésére hajlandó pénzintézetekkel — a jövő évi közgyűlésnek tegyen jelentést. Kiküldtek a képviselők az egyetemes közgyűlésre: Eperjesről *dr. Mikler Károly* és *dr. Meliorisz Béla* tanácskozási joggal. A tanügyi rendtartásra vonatkozó szabályrendeletet hosszas vita után a közgyűlés általánosságban elfogadta, azonban a jövő évi részletes tárgyalást megelőzőleg az egyházmegyéknek s iskolai hatóságoknak újból kiadni határozta, stb. stb.

A gazdag tárgysorozatú gyűlés teljes lefolyásáról beszámolni túlhaladna lapunk terét s azért a közgyűlésnek főképen azon tárgyairól emlékezhettünk meg csupán, a melyek városunkat legközelebből érintik. Tettük ezt e tárgyaknak fontosságánál fogva s a reájuk vonatkozólag hozott örvendetes határozatok folytán azzal az örömmel s nyilvános elismeréssel, mely a mai kor közönyös világában, ily lelkes és önzetlen magatartás láttára — helyi ügyről lévén szó — különös kötelessége a helyi sajtónak.

Vármegyénk és városaink.

Sárosvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 14-ikén tartotta rendes havi ülését *Szinyei Mersé István* főispán elnöke alatt, melyen a vármegyei alispán bejelentette, hogy a közigazgatás rendes menetét az elmúlt hónapban mi sem gátolta. A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint július hó folyamán befizetett egyenes-adóban 25,880 frt 10 kr., a múlt év hason szakában 30,304 frt 67 kr. Bélyeg- és jogilleték s illeték-egyenértékben 12,483 frt 50 kr., a múlt év hason szakában 12,729 frt 80 kr. Bor-sőritaladó, hús- s cukorfogyasztási adóban 6976 frt 37 kr., a

múlt év hason szakában 9970 frt 20 kr. Szesz- és sörtermelési adóban 53,802 frt 99 kr., a múlt év hason szakában 38,609 frt 09 kr. Italmérségi adó és illetékben 26,411 frt 11 kr., a múlt év hason szakában 21,089 frt 98 kr. A vármegyei főorvos jelentése szerint az egészség állapot a lefolyt hóban a törvényhatóság egész területén igen kedvező volt s határozott javulást mutat. Előterben voltak a légző- és emésztőszervek hurutos bántalmái. Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint az állami közutak teljesen jó karban vannak. A folyó évre előirányzott fedenyag legnagyobb részben már ki van fuvarozva és rendszeren halmozva. A törvényhatósági közutak általában jó karban vannak. Az előirányzott s a községek által ellálat fedenyag fuvarozása nagyban előre haladt, úgy, hogy legnagyobb valószínűség szerint őszig minden tekintetben kielégítő módon lesz átvehető. Felépült a színye-jernyei törvényhatósági közúton lévő 27. sz. híd, mely a forgalomnak át is lett adva. A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a vallásügyi miniszter az eperjesi áll. óvónőképző-intézetnek tanítónőképző-intézeté történő fejlesztése alkalmával szükséges felszerelésekre 2801 frt 47 krt utalványoztatott. A vármegye területén tervbe volt új állami elemi iskolák felállítása — azon okból — azt a vallásügyi miniszterium oly feltételekhez kötötte, hogy az iskoláépületek felépítéséről, állandó jó karban tartásáról, tisztogatásáról és a tantermek fűtéséről az érdekelt községek önérejkéből gondoskodni tartoznak — az érdekelt községek szegénysége miatt föltötte megnehezítettet. Sebesz Mihály lénártói és Szlavkay János plavnici román-kath., továbbá Demjanovics György alsó-komarniki, Krajnyák Péter cigelkai és Oszlaczky András lukói gör-kath. kántor-tanítók, kik a magyar nyelvet nem bírják s a nyugdíjügyi vegyes-bizottság részéről munkaképtelenekek találtak, a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről f. évi szept. hó 1-től kezdődőleg véglegesen nyugdíjaztattak.

Zárlat. Sóbánya, M.-Jakabfalu, Miklósvágás, Hedri, Tapolicsány, Vaspatyka, F.-Sebes, Siroka, Palocsa községekben a sertésállomány között a sertésvész, Daróc és Palocsa községekben a sertésorbáncz, Kapissó községben a szarvasmarhaállomány között a lépfene és Bajor községben az ebállomány között a vesztétség ragályos betegség megállapítván, a nevezett községekben, és pedig Sóbányán július 29-től, M.-Jakabfalván július 28-tól, Miklósvágás és Hedri községekben július 30-tól, Tapolicsányban július 27-től, F.-Sebes, Siroka, Palocsa, Vaspatyka községekben f. hó 4-től 30 napi udvar-, illetve Palocsa és Tapolicsányban községi-, Darócban f. hó 5-től 14 napi, Bajorban f. hó 6-tól 40 napi községi- és Kapissón f. hó 5-ikétől 14 napi udvar-zárlatot rendeltek el az említett állatfajokra.

Zárlat-feloldás. Boroszló, Istvánvágás, Hrabkó, Mochnya, Kis-Sáros, Györgyös, Radoma és Sasso községekben a sertésvész, Szvidniciska, Megye, Kruzlyova községekben a lépfene, Zboró és Kajátha községben és sz. kir. Bártfa városban a sertésorbáncz ragályos betegség miatt elrendelt udvar-zárlatot feloldották.

Ragados állapotbetegségek Sárosvármegyében 1899. augusztus 9-ikén. *Lépfene:* Kruzlyova 1 udvar. *Vesztétség:* Bártfa 1 u., Radács 2 u.; összesen 2 község, 3 udvar. *Tenyészabénység és hólyagos kiütés:* Lemes 2 udvar. *Sertésorbáncz:* Bártfa 1 u., Felső-Tvaroszc 1 u., Kajátha 1 u., Kakasfalu 1 u., Zboró 1 u.; összesen 5 község, 5 udvar. *Sertésvész:* Bodonlaka 3 u., Boroszló 4 u., F.-Sebes 1 u., Gergelylaka 1 u., Györgyös 1 u., Hedri 1 u., Héthárs 1 u., Hrabkó 1 u., Istvánvágás 1 u., Kapi 1 u., Kapi-Németfalva 1 u., Kisfalu 1 u., Kis-Sáros 1 u., Klemberk 1 u., M.-Jakabfalu 1 u., Megye 6 u., Miklósvágás 1 u., Mochnya 2 u., Osztrópataka 1 u., Péchújfalva 5 u., Radoma 3 u., Salgó 1 u., Sasso 1 u., Siroka 1 u., Sóbánya 1 u., Szent-Mihály 1 u., Szent-István 31 u., Színye-Lipócz 1 u., Tapolicsány 1 u., Tóltszék 6 u., Vaspatyka 1 u.; összesen 31 község, 83 udvar.

H I R E K.

* **Szent-István napját**, melyet közelebbi törvényhozási intézkedésünk nemzeti ünneppé nyilvánított, szokott módon és ünnepélyességgel fogja megülni városunk közönsége. Augusztus 20-ika reánk nézve azért is jelentékeny, mert vármegyénk nagyerdemű fejének, a közszeretben és becsülésben álló főispánnak: *Szinyei Mersé István* névünnepe hozza magával. Tudjuk, hogy ezt a napot az ünneplétek tisztelői és barátai készséges örömmel fel fogják használni ezúttal is arra, hogy őt, a ki a társadalmi élet helyes irányban való vezetése s a nemzeti közművelődés előmozdítása körül is oly valóban kiváló és maradandó érdemeket szerzett és szerez szüntelen, valamint, a ki nemes szívének és lelkeinek kincseit oly odaadással szenteli a köz érdekeinek önzetlen előmozdítására, jókívánataikkal s tiszteletükkel és nagybecsülésükkel nyilatkozataival halmozzák el.

* **Legfelsőbb kitüntetés.** A hivatalos lap f. év augusztus 17-iki száma közli, hogy *dr. Horváth Ödön* egyetemi m.-tanár, köz- és váltó-ügyvédet, a jog- és államtudományi kar e. i. dékánját, Ó császári és apostoli királyi Felsége a királyi tanácsossággal tüntette ki. A hivatalos lapnak erre vonatkozó híre, szó szerint a következően hangzik:

Személyem körüli magyar ministerem előterjesztése folytán *dr. Horváth Ödön* egyetemi magántanár és az eperjesi ágostai hitvallásu

evangélikus jogakadémia dékánjának, a tanügyi és közművelődés terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Ischlben, 1899. évi augusztus hó 11-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf *Széchenyi Manó*, s. k.

Az a szoros kapocs, a mely *dr. Horváth Ödön*, mint főszerkesztőt, lapunkhoz fűzi, kizárja annak lehetőségét, hogy mi ennek a legfelsőbb kitüntetésnek igazi jelentőségével, valamint azokkal az érdemekkel, a melyeknek ez jutalmával szolgál, részletesen foglalkozhassunk. Beszélhet és pedig sokat beszélhet arról az a közel két évtized, a melyet ő városunk társadalmi és főképen közművelődési érdekeinek előmozdításában itt eltöltött. Beszélhet arról az a 16, illetve 12 év, a melyet jogakadémiai tanári, illetve jogkari dékáni teendőinek ellátásában, nemkülönben jogi szakirodalmi működésben töltött el, és beszélhetnek azok az évek is, a melyeket a humanizmus terén kifejtett működése felmutat. Mi csak őszinte örömmel tolmácsoljuk e legfelsőbb kitüntetés felett abból a szempontból, hogy — meggyőződésünk szerint — ez által kitüntetés és elismerést nyert mind az a nemes ügy, a melynek hűséges szolgálatában ő áll s őszintén kívánjuk, hogy ezek az ügyek tényleg csak újabb lendületet nyerjenek e kitüntetés következtében is s melegen óhajtuk különösen azt, hogy ősi jogakadémiainknak az ügye, melynek újabb fejlődése mindenesetre meg fogja örökíteni az ő nevét, nyerjen ennek következtében még fokozottabb újabb lendületet s még szebb felvirágozást.

* **Zelenka Pál**, a tiszaí ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke, a koll. tanítóképző-intézeti növendékek által élvezendő jótétemények kiosztása céljából, f. hó 16-ikán délután városunkban időzött.

* **Eljegyzés.** Bensőleg szerető s egymáshoz teljesen méltó nemes szívek egygyűjteményéről ad hírt a következő örvendetes jelentés: *«Adámföldi és nagy-kálnói Bornemisza Lajos és neje péchújfalusi Péchy Margit* örömmel tudatja leányának *Honkának*, *dr. márkus- és batizfalvi Mariássy Bélával*, Sárosvármegye árvaszekei ülnöke, az eperjesi ág. hitv. ev. jogakadémia m-tanárával, *ösv. márkus- és batizfalvi Mariássy Antalné* szül. *agyteleki Bujanovics Ilona* fiával történt eljegyzését. Krivány, 1899. aug. 14-ikén.» Hasonló értelmű jelentést adott ki az ifjú vőlegénynek, lapunk jeles tollú munkatársának édesanyja is.

* **Halálozás.** Városunknak egy, nemes szívével, páratlanul gyöngéd, jó lelkéről általánosan ismert aggyatnyája, *Novák Mihály* kiérdemült lelkész hűnytt el közelébb; halála általános és mély részvétet keltvén mindenkinek kebelében, a ki őt ismerte és — a mi ezzel teljesen egyet jelentett — tisztelte, szeretete és becsülte. Jóindulatát, nemeskeblűségét számos adománya bizonyítja. Temetése általános részvét között ment végbe. A halálesetről a következő szomorú jelentés ad hírt: „Az eperjesi városi és vidéki ágostai hitvallású evangélikus egyház előjárósága mélyen megsomorodott szívvel jelenti felejtethetetlen jeltévéjének, 40 éven át ezen egyházban a leghívebb lelkipásztornak: *Novák Mihály* kiérd. ev. lelkésznek folyó hó 13-ikán délelőtt 11¹/₂ órakor, lelkészkedésének 52-ik s életének 79-ik évében végelgyengülés következtében történt halálát. A boldogultnak hűlt tetemet f. hó 15-ikén délután 4 órakor fogjuk az ágostai hitvallású evangélikus templomból, hol érdemei magyar és tónyelvű gyászbeszédében lesznek méltatva, a temetőbe kikísérni. Eperjes, 1899. évi augusztus hó 14. » Az igazaknak emléke örök. » Példabeszédek könyve X. 7. v.»

* **Gyász.** Mélyen lejtő gyászra érte vőderőnk s ennek főképen városunkban nyugovó részét, *Leinger Károlynak*, a kiváló tábormok, helyőrségi parancsnoknak augusztus hó 15-ikén bekövetkezett gyászos elhűnyttával. A haláleset felett érezt őszinte gyász és fájdalom azonban nem csupán a véderőhöz tartozókat, nem is csak az elhűnytnak végtelen szomorúságban visszamaradt családtagjait illeti, de részt kér abból városunk és vármegyénk egész művelt közönsége is, a mely különösen előzékeny, finom modoránál fogva, s ama szüntelenül tapasztalt nemes törekvésénél fogva, a melynek célja a polgári és a katonai elem között a lehető legjobb és legállandóbb viszonyoknak a létesítése volt, s a mely — s ezt épen olyan nagy örömmel, mint a milyen igaz elismeréssel emeljük ki — a mi katonai tisztikarunknak általában annyira jellemző tulajdonsága — csak tisztelni, szeretni és nagybecsülni tanulta őt szüntelen. Súlyos betegségét aggodó félelemmel lejtők hosszú időn át, míg nem fájdalomtól megszabadította a joltévó halál. A kiadott szomorú-jelentés szerint az elhűnyt cs. és kir. tábormok, ki az 54-ik gyalog-dandár parancsnoka, a katonai érdemkeresztnek s az Ozman-endnek stb. tulajdonosa volt, 61 éves korában hűnytt el. Temetése óriási részvét és valóban megkapóan szép katonai pompa közben augusztus hó 17-ikén d. u. 4 órakor ment végbe. A holttestemet a temetés után Zágrábba szállították s ott helyezték örök nyugalomra. Őszinte részvéttel és mély meghatottsággal hozzuk a szomorú hírt. Béke poraira!

* **A koll. tanítóképző kifejlesztése.** A tiszaí ág. hitv. ev. egyházkerület f. évi aug. 9-ikén, Nyiregyháza tartott közgyűlésén kimondotta, hogy eperjesi koll. tanítóképzőintézetét *négy évfolyamúvá* fejlesztési s *rendes gyakorló iskolával* látja el. *Felújított* értelmében a koll. tanítóképző f. évi szept. 1-től már *mint teljes négy évfolyamú s rendes*, teljesen a tanítóképző szolgálatában álló *gyakorló-iskolával* ellátott intézet kezdi meg a tanítás munkáját. A z intézet kifejlesztésében főresze van *Zelenka Pál* püspöknek, ki eddig is különös gondot fordított e fontos feladatra teljesítő protestáns intézet végleges rendezésére.

* «Dunajecz» czímen, lapunk főszerkesztőjének, dr. Horváth Ödön egyetemi m.-tanár s jogkari dekánnak, lapunkban közlése közlött népmondája külön füzet alakjában is megjelent s Kósch Árpád könyvnyomdájában 50 fillért kapható. A mű, melynek díszes kiállítása az említett könyvnyomdának becsületére válik, dr. Váradi Antalnak van ajánlva.

* Hangverseny Girálton. Az Országos Vöröskereszt-Egylet tapolyi fiókja — saját pénztára javára — augusztus 12-ikén Girálton táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendezett, melynek ügyesen összeállított és sikerült műsorát Somoskeőy Aladár és Semsey Alice magas technikájú zongorajátéka, Weber: «Jubel-Ouverture»-jének előadása nyitotta meg. Ezután a Szechenyi-körben is ismert és játékaival sok tetszést arató Stanczel Géza szolgabíró adta elő hegedűn Bethoven «Adagio»-ját Berseviczy Margit ügyes zongorakísérete mellett. A két zenei piéce után Nygyessy Ida és Schütz Emil adták elő Gabányi egyik mulattató víg dialógját, kellő ügyességgel Majd Herczegh Bertalan számvézőszéki tanácsos és fia Herczegh Sándor üttek a zongorához, hogy játékaikat által kivívják azt a pozíciót, melyet a hangverseny «fénypont»-jának szoktak nevezni. A cigányosan előadott magyar nótáknak megnyilatkozott a naturalista művész veleszületett technikája és jellemző eredetisége. Finom átmenetet képezett az ábrándosan szép magyar hallgatónak előadása a műsor ötödik pontjába, melyet Berseviczy Lolo disztíngált hangszíjával és sok temperamentummal előadott szavalata, Váradi-Kun «Petőfi a Hortobágyon» című melodramájának előadása képezett. A melodráma sikerült része van Semsey Alice zongora-, továbbá Bosits Károly és Jesztrebényi Gyula hegedűkíséretének. A műsor hatodik és utolsó pontja Pelczér Kálmán éneke volt, kinek lágy baritonjával csak a magyar nótáit kísérő Alexi gordonkás cigánya versenyezhetett. Az anyagilag úgy, mint erkölcsileg fényesen sikerült hangversenyen — mely élénken bizonyítja vidéki intelligenciánknak a szép és nemes íránt való érdeklődését — ott láttuk Kőszeghy Sándor országgyűlési képviselőt, Herczegh Albert számvézőszéki tanácsost, továbbá a girálti és vidéki intelligenciát teljes számmal. A sikerült hangversenyre reggelig tartó táncz következett, melyhez a zenét Alexi füstös népei liferálták. Akadtak nemes adakozók, kik felülfizetésekkel a hangverseny anyagi sikerét igyekeztek előmozdítani. A nemes cél iránti tekintetből fogadják az alább közölt adakozók a rendezőség hálás köszönetét: Kőszeghy Sándor 19 ft, Dessewffy Pál 9 ft, Irinyi Csaba 8 ft, Gunkáné 4 ft, dr. Horovitz Arthur 4 ft, Hoznek Lajos 4 ft, Bosits János 2 ft, Bosits Gábor 1 ft, Heppel 1 ft, Kis Paula 1 ft, Reich Ödön 1 ft, Somoskeőy Aladár 1 ft, Tóth Ágoston 1 ft, Roskoványi József 50 kr., Lipner H. 50 kr.

* A bártfai áll. gimnáziummal kapcsolatos ifjúsági segítő-egyesület választmánya folyó hó 10-ikén ülést tartott, melyen a furdőben tartott hangverseny jövedelméről és kiadásairól az egyesület pénztárosa a következőkben számolt el: Bevétel: jegyekből 285 ft 10 kr., felülfizetésekből 14 ft; összesen 299 ft 10 kr. Kiadás: 68 ft 84 kr. Maradt a jótékony cselra: 230 ft 26 kr. Felülfizettek: Czákó Jakab 50 kr., dr. Hintz Henrik 3 ft, Breuer Vilmos (Kassa) 4 ft, dr. Uhlig Leo (Bártfa) 50 kr., Tiroler Gyula (Budapest) 1 ft, dr. Hazentfeld Oszkár 1 ft, Krausz Béla 1 ft, Toperczer Albert (Bártfa) 2 ft 60 kr., N. N. 40 kr.; összesen: 14 ft. Fogadják a felülfizetők a választmány hálás köszönetét.

* Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban a tanulóknak az 1899—1900-ik tanévre való felvétele f. évi szeptember 1., 2. és 3-ikán eszközöltetik (reggeli 8—12-ig) a) az iskolai, b) születési és c) első, illetőleg újralköltési bizonyítvány alapján Szeptember hó 4-ikén lesz a «Veni Sancte». A felvételi, javító- és pótlóvizsgálatok napjai: augusztus 30. és 31-ike. Az egész évi tandíj 30 ft, mely összeg miniszteri intézkedés szerint négy részben fizethető. A felvételi díj 4 ft; a vegyes díj 2 ft. (Értesítőre, ifjúsági könyvtárra s egyéb iskolai szükségletekre.) Az egyházi ének díja 50 kr. — Az V. osztályba belépő tanulóknak szüője köteles kijelenteni, (Rendtartás 7. §), vajjon fia az 1890. évi XXX. t.-cikk értelmében fogja-e tanulni a görög nyelvet és irodalmat, avagy a pótló-tárgyakat, u. m. (törv. 2. §): a) a magyar irodalom bővebb megismerését, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével (magyar fordításban) s a görög irodalom és művelődés alapvonalait; b) a rajzot (mérési és szabadkézi elemekkel), mely tárgyak az illető tanulóra kötelezők (törv. 1. §). Eperjes, 1899. augusztus havában. A kir. kath. főgimnázium igazgatója.

* Értesítés. Az eperjesi ev. ker. Kollégium főgimnáziumában az 1899—1900. tanévre szóló beiratások f. é. szeptember 1—3-án eszközöltetik; a beiratásokat megelőzőleg aug. 30. és 31. napjain tartatnak a felvételi, javító- és esetleg magánvizsgálatok. Az előadások a főgimnáziumban szeptember 4-ikén veszik kezdetüket. A koll. főgimnázium növendékei vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Kollégium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben; az ezekre nézve megállapított díjak, mindig félévénként érte, a következők: ebéd- és vacsoráért 31 ft, csupán ebédért 19 ft. Ezen díjak félévénként előre fizetendők; a tápintézet díjakból elengedésnek is van helye. Van a Kollégiumnál azonkívül számos alapítvány, melyekből évenként 5—65 ft-os ösztöndíjak és praemiumok osztanak a koll. növendékeink; a múlt iskolai évben 27 gimnáziumi tanuló részesült ezen ösztöndíjakban. Eperjesen, 1899. aug. havában. Az eperjesi ev. ker. Kollégium főgimnáziumának igazgatója.

* Értesítés. Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház elemi- és polgári leányiskolájában az 1899—900. tanév szeptember elsőjén kezdődik, a rendes tanítás pedig

szeptember 4-ikén reggel 8 órakor veszi kezdetét, ünnepléses ifjúsági istentisztelettel. A tanév megkezdése előtt, augusztus 31-ikén, az igazgatóságnál való előleges bejelentés után tartjuk a javítóvizsgálatokat. A beiratások az iskolaépület helyiségeiben a következők sorrendben eszközöltetik: Szeptember 1-en reggeli 8—12-ig és d. u. 3—5-ig csakis protestáns szülők gyermekei és vegyes-házasságból származó gyermekek vétetnek fel; szeptember 2-ikán reggeli 8—12-ig beiratnak azon más felekezettű növendékek, kik már a lefolyt tanévben is intézetünkbe jártak — és végre szeptember 2-ikán d. u. 3—5-ig felvétetnek az újonnan belépő helybeli és más községbeli nem protestáns szülők gyermekei. A beiratás alkalmával felmutatandó iratok: a) születési okmány, a végzett tanulmányokról szóló bizonyítvány és a szabályos himnlóltási igazolvány. Az igazgatóság.

* Fölvétel a koll. tanítóképző gyakorló elemi népiskolájába. A tsizai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi koll. tanítóképző-intézetének osztatlan, vegyes gyakorló-iskolájában a beiratások f. évi szept. 1—4. napjain fognak az iskola Árok-utca 48. sz. alatt levő helyiségében, mindenkor d. e. 8—12-ig megtartatni. Fölvételi díj: a) Az «Eperjes városi és vidéki ág. hitv. ev. egyház» növendékei részére, kik első sorban jogosítottak fölvételre — 3 ft 50 kr.; b) mások részére 6 ft, illetőleg 8 ft. A fölvételi díjból 50 kr. orsz. tanítói nyugdíjra és tanulók író- s rajzeszközeinek beszerzésére fordítatik. Az «Eperjes városi és vidéki ág. hitv. ev. egyház» azon tanulói, kik szüleiik szegénységét szabályszerű hatósági bizonyítvánnyal igazolják, díjmentesen vétetnek fel. A tanítás szept. 5-ikén kezdődik. Az ág. hitv. ev. ker. koll. tanítóképző igazgatója.

* Értesítők. A kegyes-tanítóréndiek vezetése alatt álló kis-szebeni gimnázium Értesítőjét az 1898—99-ik tanévre vonatkozólag, Kroll Rudolf igazgató tette közzé. Az Értesítő Szentdrői Gyula tanárnak «A kettős királyválasztás» című értekezését tartalmazza, a mely szerző nagyobb tanulmányának képezi egy részletét. A tanár-ikar nyolcz tagból állott, közöttük három kegyesrendi és öt világi tanár. Ezekhez járul még az ág. hitv. evangélikusok és az izraeliták vallásánitója. Az Értesítő részletesen beszámol a négy gimnáziumi osztály tananyagáról, a rendkívüli tantárgyakról s a tanszerek gyarapodásáról. Tárgyalja azután a tanintézet történetének múlt évi adatait, részletesen beszámolván a tanintézet falai között tartott többrendbeli ünnepekről. A tanintézet négy osztályában a tanév végén összesen 78 tanuló volt, kik között 8 ismétlő. Közöttük volt: róm. kath. 41, gör. kath. 8, ágost. hitv. ev. 12 és izr. 17. A tanintézet tanulóinak száma kilencz-czel kevesebb, mint az előző tanévben. A jövő tanévre a beiratásokat június 30-ától július 5-éig eszközöltetik, valamint szept. 1—3. napjain fogják eszközölni. Ez utóbbi 3 napon tartják a felvételi-, pótló- és javító-vizsgálatokat is. A «Veni Sancte» és a tanév ünnepléses megnyitása szeptember 5-ikén lesz, a mikor az előadások is megkezdődnek. — A bártfai m. kir. állami gimnázium Értesítője dr. Vas Antal i. igazgató szerkesztésében jelent meg s azt több szép kép díszíti, közöttük megdicsőült királynék képe is. Az első cikk Erzsébet királynéről szól s közli egyszerűsége és Erzsébet-alapítványra történt gyűjtését, mely 159 ft 50 krt eredményezett, valamint az erre vonatkozó alapító-level szövegét. Ezután dr. Klamarik János haláláról emlékezik meg az Értesítő, mire, meleg szavakkal, a Szieber Ede tanker. főigazgató 40 éves szolgálati jubileuma van leírva. Gyöngyössi László tanár Bártfa városról ír, érdekes adatokat emelvén ki annak történetéből. Ezután az intézet múlt tanévi történetének adatait következik, kapcsolatban a fontosabb rendeletek és ügyiratok kivonataival. Az intézetnek öt rendestanára, hat hittanoktatója és egy énektanítója volt. A három osztályban összesen 67 vizsgálatot tett tanuló volt, ezek között róm. kath. 39, gör. kath. 10, ág. hitv. ev. 8, ev. ref. 1, izr. 9. Az ifjúsági segítőegyesület pénztári készlete 1899. június 15-ikén 1010 ft 04 krt tett ki. Az 1899/900-ik tanévvél megnyitják a tanintézet IV-ik osztálya is. Az előzetes felvétel július 1—15 napjain volt eszközöndök, szeptember 1—3. napjain pedig a további beiratásoknak van helye. Az iskolaév szept. 1-én kezdődik. — Az eperjesvárosi róm. kath. népiskolák Értesítője is megjelent s beszámol a «Stefánia» leánynevelő-intézet polgári-, valamint négy és hat évfolyamú elemi osztályairól, ugyanígy a belvárosi fiúosztályokról és végül a kálváriai vegyes-osztályról. A «Közudomásul» felirattú cikk megemlékezik a Kálvária-hegyen, a hitközség és a Kálvária feles költésével és a város kegyúri hozzájárulásával eszközölt új építkezéstről, a melynek következtében a modern követelményeknek teljesen megfelelő iskolaépület áll most rendelkezésre, ugyanígy a «Stefánia» felsőbb leánynevelő-intézetnek 30 méter hosszúságban való kibővítő-építkezéstről, melynek 28,000 ftnyi költségeiből 25,000-ét a boldog emlékű kegyes alapító, a többi letet pedig a 17 év óta önfeláldozással működő Angolkisasszonyok gondosan megtakarított fillérei fedeznek. Az összes városi róm. kath. népiskolákban és óvóban együttesen 1304 tanítvány, illetve kisdid nyert oktatást és nevelést. Közöttük volt róm. kath. 1142, gör. kath. 103, ág. hitv. ev. 20, izr. 39. A jövő tanévre vonatkozó beiratkozások szept. 4—7. napjain eszközöndök, a «Veni Sancte» szept. 8-ikán lesz s következő nap kezdődnek az előadások. Az Eperjesen lakó szülők gyermekeik kívül, az osztályokban való iskolázásra, akár helybeli más vallásúak, akár a vidéken lakók gyermekei, habár katolikusok is, csak kivételesen és kizárólag csakis a beiratások utolsó napján jelentkezve, esetlegesen vehetők fel.

* A bártfai m. kir. állami gimnáziumban a tanulók szabályszerű fölvétele és beírása f. évi szeptember hó 1—3-ik napjain történik. Az I-ső osztályba jelentkező vagy más gimnáziumból jövő tanuló ke-

restzlevelet (születési bizonyítványt), iskolai és oltási bizonyítványt tartozik az igazgatóságnál bemutatni. A II—IV. osztályba jelentkező tanuló csak az iskolai bizonyítványt hozza magával. A felvételi díj 3 ft, ifjúsági könyvtári díj 50 kr., értesítői díj 50 kr.; ezen díjak a beiratkozáskor fizetendők. A tandíj évi 24 ft, melyet négy egyenlő részletben lehet fizetni (az első részletet okt. 15-ikéig).

* Csikódfajás. A földművelésügyi m. kir. miniszter anyagi támogatásával a sárosvármegyei lötenyészbizottság az idei csikódfajást f. hó 15-ikén tartotta meg Lemesen. Elővezetve lett 25 drb. csikóskanca, 14 drb 2—3 éves, valamint több darab 1 éves kanczacsikó; utóbbiak azonban a szabályzat értelmében bírálat tárgyát nem képezhetvén, figyelmen kívül hagyták. A díjazás élénk érdeklődés mellett folyt le a következő eredményvel: Sikertült szopócikóval elővezetett kanczért kiadott az I-ső díj (35 korona) Zeliga Mihály bogdányi, a II díj (30 kor.) Kendra András nádffői, a III. díj (25 kor.) Manykos András kapii, a IV. díj (20 kor.) Gurbaly András budaméri, az V. díj (15 kor.) Gurbaly János budaméri, a VI. díj (10 kor.) Gimera György komlósi lakosnak. Ezen csoportban Roth Samu lemesi lakosnak arany-, Schwartz József somosi lakosnak ezüst-, Staskó András kellemesi, Marcziny András lemesi lakosoknak ezüst-, Lefkovicz Dávid lemesi, Verescsak János komlósi s Csubaj János kendei lakosoknak bronz-oklevelet adott ki a bizottság. A 2—3 éves kanczacsikók csoportjában kiadott az I-ső díj (30 kor.) Fecsó András radványi, a II. díj (25 kor.) Bugos János licseri, a III. díj (20 kor.) Grega János budaméri, a IV. díj (15 kor.) Varga János licseri, az V. díj (10 kor.) Balig József kellemesi, a VI. díj (5 kor.) Harcsár András jánoceksai lakosoknak. Ezen csoportban bronz-oklevelet Kirchmayer Gerő enyiczkei lakosnak adta ki a bizottság. A bemutatott anyag általában igen jó volt úgyanyira, hogy a bizottságnak főleg az I-ső csoport bírálatánál nagy gondot adott a jutalmazandó anyag kiválasztása.

* Az «E. K. E.» tárgysorsjátéka. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület részére József Ágost kir. herczeg, mint az egyesületnek védője, engedélyt eszközölt ki a pénzügyminisztertől, hogy az egyesület hazafias és jótékony czéljai javára tárgysorsjátékot rendezhessen. E sorsjáték nyereményszámainak húzásai napját augusztus 15-ikére tűzték ki, minthogy azonban a sorsjegyeknek csak egy harmad-része adatot el, a pénzügyminiszter engedélyezte, hogy a húzás 1900. január 15-ikén tartassék meg. Az egyesület ez úton kéri mindazokat, a kik sorsjegyeket kaptak, hogy a sorsjegyek árát az egyesületnek Kolozsvárra mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

* A gyermekvédő-kongresszus előmunkálatainak állapota 1899. augusztus hó 1-én. A nemzetközi gyermekvédő-kongresszus 1899. szeptember hó 13—17. napjain tartatik meg Budapesten a Nemzeti Múzeum és Országház termében. A megnyitó ülése József főherczeg védnök, több miniszter és számos előkelőség megigérte a megjelenést. A tagdíjakat eddig lefizetett egyének összes száma 454, köztük 62 külföldi, az utóbbiak között legtöbben vannak Francia- és Olaszországból, de képviselve van Európa minden nagyobb állama, azonkívül az amerikai Egyesült-Államok is. Párisban, Firenzében és Berlinben külön bizottságok működnek. A szakosztályok munkálataikkal nagyjában elkészültek, a bejelentett előadások száma eddig 55 — különösen az orvosi szakosztályban sok hírneves külföldi tudós jelentkezett előadóul. A kongresszus alkalmából szétosztás végett több becses irodalmi mű jelenik meg, köztük a bizottság kiadásában mintegy 40 nevezetesebb magyar gyermekvédő-intézet monográfiája magyar és francia nyelven, az igazságügyminisztérium kiadásában a javító-intézetek terjedelmes ismertetése, Budapest főváros jelentése árvaházairól. Tuszka Ödön kiadásában a gyermek-kórházak s más hasonló közegészségügyi intézetek részletes leírása s mintegy 15 apróbb ismertető füzet. A bizottságnak közel 100 árvaház és jótékony egyesület küldött be nyomtatott vagy írott ismertető leírást s a minisztériumok kérésére eddig külföldről részben igen terjedelmes csomag érkezett a gyermekvédelem ügyére vonatkozólag, melyeket a bizottság a kongresszus után az orsz. paedagogiai múzeumnak enged át. A kiállításon, mely a városligeti iparcarnokban lesz, 150 kiállító van, köztük 38 külföldi, részben feltűnő érdekes tárgyakkal, a felállított munkájairól már megkezdődött. A bizottság gondoskodott a kongresszus alatt megjelenő naplóról, napibiztosokról, gyorsírókról, jelvényekről s egyes kedvezményekről. A tagok számára 12-ikén este a Royal-szállóban ismerkedő-este lesz s 17-ikén délután a kereskedelmi minisztérium, továbbá a tengeri és folyamhajózási társulat támogatásával külön kirándulás lesz Vácra a siketnémetek intézetébe, Zebevénybe a szűnidei gyermektelepre, Visegrádra s onnan külön hajóval Budapestre, mely kiránduláson a tagok összesen 50 kr-ért vehetnek részt. A czirkvenicezi kirándulás munkálatai folyamatban vannak, több oldalról kedvezményeket nyertek. A kongresszus tartama alatt 30 nevezetesebb fővárosi intézet meglátogatása van tervben s a külföldiek kalauzolására eddig 20, idegen nyelveket értő szakférfi és nő vállalkozott. 16-ikán délután lesz az 1828-ban Brunswick Teréz grófnő által alapított «angyalkert» helyén állított emléktábla-leleplezés. A kongresszus rendezésére február óta fennálló iroda eddig közel 60,000 nyomtatványt s körlevelet küldött szét s ügydarabjainak száma 1028. A kongresszus tagdíja 5 forint, mely összeg Szabó József pénztárnoknál (IX., Lónyai-u. 9.) fizetendő le, a többi részletekre nézve az iroda (József-körút 43.) ad felvilágosításokat.

* Az új ötkoronások. Az új koronás bankjegyekkel egyidejűleg hozzájárult majd forgalomba az új ezüst ötkoronásokat. Ezek is — a forintosokhoz hasonlóan — 0.900 finomságúak, de valamivel nagyobbak lesznek, mint a forintosok; az ötfurkos nagyságát ellenben

nem ilyen verni talma gram. 0725 szöve külön mint lomba gadni tékbe ebből millió (VIII. 5-ikéig) tanfol az ősz január (felvét. 2. Egy fel. 3. tetik. megke nyujta működi s kik hivatal okmán ban k közsöz vétetne dekek 20—30 ben is egy — felszere gekbe segélyl folyam díj 20 t c/1 fe 1 ft; 5-ik pe jelöltek tartozn végzend * A megjele jületeit, jelentek elbeszél mely e meghat Ferencz tát köz (705—7 Sandea Sand G és Fran (738—7 irodalmi drámája szépsége kötet P század t András kitűnő p kiváló a irodalom pedig 4 beszédé Barsi Jd (726—7 kezett id Cyriksa legkarak lése «A Szász K zárják b 10 kron pesten, Olesó K desben * Va azon sze ben — r kezmény tárol hí rendőrká vese kar tén vadá véletlenn vere és után hal Réssvény biztosított és vétel családná annyi ide szinte jó az az int bizalmát alkalmun ülnöknék tónak a rencsétel koronát t mint első helyezett

nem érik el. Egy kilogramm ezüst-ötvényből 41²/₃ drb ilyen egyenkint 24 gramm súlyú ötkoronásat fognak verni. Az ötkoronás 216 gramm színezüstöt fog tartalmazni, míg öt darab egykoronás összesen csak 20 875 gramm színezüstöt tartalmaz. Tehát egy ötkoronásban 0 725 grammal több a színezüst, mint öt egykoronásban; szóval az ötkoronás érem minden koronájának külön-külön mintegy 3-48 fillérel nagyobb lesz a belértéke, mint mekkora az egykoronás belértéke. Magánforgalomban mindenki köteles 250 korona összegéig elfogadni az ötkoronásokat. Egyelőre 64 millió forint értékben hozzák forgalomba ez új váltópénzt, még pedig ebből az összegből 192 millió Magyarországra és 448 millió Ausztriára esik.

*** A budapesti m. kir. állami felső-ipariskolánál** (VIII., Népszínház-utca 8. sz.) a beiratások szept. 1-től 5-ikéig tartanak.

*** Az ungvári kir. bábaképző-intézetben** a téli tanfolyam kezdődik február 1-én, végződik június végén; az őszi tanfolyam kezdődik szeptember 1-én, végződik január végén. Tudnivalók: 1. Az előadási nyelv magyar (felvételtnek azonban ruthén nyelvű tanítványok is). 2. Egy tanfolyamra 30 tanítványnál több nem vétetik fel. 3. A felvétel a jelentkezés sorrendje szerint eszközöltetik. Jelentkezni lehet egy hónappal a tanfolyamok megkezdése előtt. Több jelentkezőnél feltétlen előny nyújtatik azon nőknek, kik eddig is mint falusi bábák működtek, s a jövőben is ott szándékoznak maradni, s kik e célból az illetékes község előjárásága által hivatalosan lesznek kijelölve. 4. A felvételhez szükséges okmányok: a) keresztlevél, b) erkölcsi bizonylat. Általában középkorú, egészséges, — városok és nagyobb községek részére pedig csak írni, olvasni tudó egyének vétetnek fel. 5. Kisebb községekbe törekvő növendékek az illetékes közigazgatási hatóság előterjesztésére 20—30 ft készpénz segély- s esetleg tandíjmentességben is részesülhetnek. Ezenkívül használatra kaphatnak egy — az illetékes község tulajdonát képezendő — felszerelt bábá-táskát. 6. Városok és nagyobb községekbe törekvő növendékek az intézet részéről anyagi segélyben nem részesülnek. Ezek szükségletei egy tanfolyam alatt a következők: a) beiratási tan- és vizsgadíj 20 ft, b) élelmezési költség 5 óra körül 50 ft, c) 1 felszerelt bábá-táska 20 ft, d) oklevélre bélyeg 1 ft; összesen 91 ft 7. Előleges beiratkozáshoz az 5-ik pont alatt jelöltek okmányait, a 6-ik pontban jelöltek e mellett ellenben 5 forint beiratkozási díjat is tartoznak befizetni. 8. Levelezések az alábbi címen végzendők. *Az ungvári bábaképző-intézet igazgatósága.*

*** Az Olcsó Könyvtár** új, olcsóbb sorozata rendre megjelenteti az érdeemes vállalat régebben megjelent füzeteit, a régivel jóval olcsóbb áron. A most megjelentek közt vannak: Kraseszkynek, a népszerű lengyel elbeszélőnek, híres regénye «Ulána» (701—702. sz.) mely egy földesúr és pórléány szerelmi történetének megható tragédiája. Kónyi Manó (703—704. sz.) Deák Ferencz 1861-iki országgyűléstől elfogadott két fölrátat közli. Szigligeti pompás népszínművét a «Csikós»-t (705—707. sz.) is jól esik itt könyvben újra élvezni. Sandeau Gyula «Örökség» cz. beszélye. (708—710. sz.) Sand György híres regénye «Indiána» (721—724. sz.) és Francis Mary gyönyörű regénye «Molly mama» (738—740. sz.) Kétúdon képviselik a francia elbeszélő irodalmat. Echegaray nálunk is rendkívül sikert aratott drámája «A nagy Galeotto» (711—713. sz.) poétikus szépségeivel olvasható: is lebilincselő. Igen becses kötet Pascal Gondolatai (714—716. sz.), mely a XVII. század nagy gondolkodóját állítja élénk. «Beust és Andrassy 1870 és 1871-ben» címen Kónyi Manó kitűnő politikai esszayben (717—718. sz.) jellemi a két kiváló államférfiút. Imre Sándor «A középkori magyar irodalom stíljáról» értekezik (719—720. sz.), Gyulai Pál pedig Arany Jánosról irt remek akadémiai emlékbeszédét közli. (725. sz.) Különös figyelmet érdemel Barsi József könyve «Utazás ismeretlen állomás felé» (726—730. sz.), mely a szabadságharcunk után következett idők érdekes korrajza. Dumas vígjátéka «A Saint-Cyri kisasszonyok» (731—732. sz.) a nagy színműíró egyik legkarakteristikusabb alkotása. Csiky Gergely elbeszélése «A zokoli uraság két lánya» (733—735. sz.) és Szász Károly jeles tanulmánya Horatius-ról (736—737.) zárják be az értekes sorozatot, melynek egyes számai 10 kron szerezhetők meg a Franklin-Társulatnál Budapesten, vagy minden hazai könyvkereskedésben. Az Olcsó Könyvtár teljes jegyzéke minden könyvkereskedésben kapható.

*** Vadászat közben.** Mind nagyobb arányokat ölt azon szerencsétlenség száma, a melyek vadászat közben — még a gyakorlott vadászt is — érik. Egy következményeiben szívrendítő esetről veszünk most Zentáról hírt. Rezsny Aurél, a város közszeregetben álló rendőrkapitánya, a kit élete virágában szakította ki hitvese karjai közül és apró gyermekei melől a halál, szintén vadászat közben esett áldozatául egy szerencsétlen véletlennek. Kocsiról leszálltában akadt meg töltött fegyvere és a serétek testébe fúródván, néhány órai kínok után halálát okozták. A «Nemzeti» Balesetbiztosítási Részvénytársaság, a mely intézetnél csak hetek előtt biztosította magát Rezsny 40,000 koronára, a kárjelentés vétele után rögtön kifizette a szomorúságba ejtett családnak a teljes biztosítási összeget. Most, a midőn annyi idegen elem furakodik minden téren országunkba, szinte jóleső érzéssel konstataljuk, hogy a «Nemzeti» az az intézet, a mely előzékeny eljárásával a közönség bizalmát maga felé vonzza. Csak a közelmúltban volt alkalmunk Szentmiklóssy Kálmán miskolczi árvaszéki ülnöknek és Vauvert Nils tordai cellulose-gyárigazgatónak a Rezsny esetéhez csaknem teljesen hasonló szerencsétlenségénél (a mely esetekben a «Nemzeti» 36,900 koronát fizetett ki) meggyőződünk, hogy a «Nemzeti» mint elsőrangú magyar intézet, fényesen igazolja a belé helyezett bizalmat.

*** Fontos közlemény.** Megsértések a különféle munkáknál minden háztartásban esnek elő és olyan esetekben szükséges a sebeket gyuladékonyság és tisztatlanság ellen védelmezni. E célra tanácsos lesz olyféle szereket választani, melyek a sebekre hűsítő és fájdalmat enyhítő, tehát a meggyógyulást előmozdító hatással bírnak. A dicséretesnek ismert és majdnem minden háztartásban besorozott «Prágai házikenőcs» *Fragner B.* gyógyszer-tárából Prágában, éppen olyan gyógyszer, mely a nevezett tulajdonságokkal bír és az itteni gyógyszer-tárakban is kapható. Lásd a hirdetményt!

„Henneberg-selyem“

45 krtól 11 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárámból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

*** A szerkesztőség üzenete.** Sz. J., Eperjes. Verse nem közölhető.

Főszerkesztő: **Dr. Horváth Ödön.** Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.** Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

Boldogult férjem, néhai *pacséri Rezsny Aurél*, Zenta város rendőrkapitánya, ki 1899. márczius 28-ikán a «Nemzeti» Balesetbiztosítási Részvénytársaságnál baleset ellen biztosította magát, 1899. évi augusztus hó 3-ikán vadászat közben a fegyver véletlen elslülése folytán elhalálozván, a nevezett társaság a teljes biztosított összeget, azaz **40,000 koronát** (negyvenezer koronát) nekem a kárjelentés vétele után rögtön kifizette.

A «Nemzeti» Balesetbiztosítási Részvénytársaságnak ezen gyors és méltányos eljárása folytán indítatva érzem magamat halás köszönetemet nyilvánítani.

Zenta, 1899. évi augusztus hó 11-ikén.

Özv. pacséri Rezsny Aurélné,

szül. Kauszabó Bertá.
Dr. Hajdu Dezső, Heiszler Ferencz,
ügyvéd, mint tanúk.

* Az e rovat alatt közölttekért felelőséget nem vállal a Szerk.

1805—1899. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtatónak **Ildza Zsuzsanna, András és György** végrehajtást szenvedők elleni 10 ft 84 kr. tőkekövetelés s járuléki iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a girálti kir. járásbíró) területén levő Kohány községben fekvő, a kohányi 19. sz. tjkönyvben A I. 1—14. sorozat alatt foglalt 1/2-od telekből Ildza Zsuzsannát, András és Györgyöt B 8., 9., 10. sorozat alatt illető 1/10-ed résznyi jutalékára 331 forint kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1899. évi október hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor** Kohány községhezánál megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak 34 forintot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Eperjesen, 1899. évi július hó 19-ikén.

Urbán Gyula,
kir. törvényszéki, mint tőkés-bíró.

563—1899. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1899. évi 2803. számú végzése folytán dr. Müller Bertalan ügyvéd által képviselt Glück M. félperes részére **Deckert Kilián** alperes ellen 50 ft követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 480 frtra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1899. évi V., I. 279/3. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Eperjesen, végrehajtást szenvedő boltjában leendő megtartása határidejéül **1899. évi augusztus hó 26-ik napjának d. u. 4 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt érczkoporsók a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Eperjesen, 1899. évi augusztus hó 15-ikén.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

3446—1899. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jenik Mátyas végrehajtatónak **Körtvélyessy Ádám** végrehajtást szenvedő elleni 232 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén levő, Eperjes sz. kir. városban fekvő, az eperjesi 1758. sz. tjkvben A + 1. sor 1324/a. hr. sz. alatt foglalt, Körtvélyessy Ádám nevében B 1. alatt álló beltelekre s I. ö. i. sz. házra 1240 ft kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1899. évi október hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor** a kir. törvényszék pertárában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 124 ftot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokkal letenni. Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Eperjesen, 1899. évi július hó 29-ikén.

Urbán Gyula,
kir. törvényszéki bír.

The Premier Cycle Co. Limd.
Coventry (Angolország)
• Eger • (Csehország)
NÜRNBERG-DOOS.

24 év óta első minőség

Képviselek: **SCHWEITZER** TESTVÉREK Miskolcz. Eperjes. Eger.

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

Fragner B. gyógyszerasztól Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges s tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált **házi-szer.** Egy üveg 50 kr., kettős üveg 1 ft. — Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 25 és 30 krajczárjával. — Postán 6 krajczárral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kerje a prágai **Fragner B.** gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa-balzsam** csomagolás minden részén az itt látható kevek vedjegy legyen; a **Prágai házikenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű vedjegy.

— A ki egy utazást talál és nekem bejelenti, díjat kap! —

Elismerő-levelek rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapesten: **Török József** gyógyszer-tárában, **Egger A.** gyógyszer-tárában, **Thalmayer és Seitz,** **Kochmeister** utódai.

Főraktár a készítőnél: B. FRAGNER, Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Eck der Spornergasse Nr. 203

Postaküldés azonnal.

Zenetanítási hirdetés.

(A szülők szives figyelmébe.)

Alulírott szept. hóban megkezdí a *zene* — zongora (Jankó-félt is), hegedű, ének, összhangzattan, zenetörténelem — rendszeres tanítását a legujabb s a legtekintélyesebb módszerek és iskolák alapján. A tanítás kétféle:

1. *csoportos*: midőn egy órában egyszerre *többen*, de legfeljebb *négyen* foglalkoznak; kezdőknek 4 frt, haladottnak 3 frt havonként; (hetenként *három* órával).

2. *magános*: midőn mindenki *külön* órát nyer — kívánatra házon kívül is; kezdőknek 12 frt, haladottnak 9 frt havonként; (hetenként *három* órával).

Jelentkezni bármelyik tárgyra lehet, Stefánia-utca 12. sz. a.

Ifj. Kapy Gyula,
koll. tanítóképző-int. zenetanár.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: **Bécs**, I., Kolowratring 10.
Fedélzet-iroda: **Bécs**, IV., Weyringasse 7/a.

I. Cajüte:

Aprilis 1-től Okt. 31-ig
290—400 Mk.*
Nov. 1-től Márcz. 31-ig
230—320 Mk.

II. Cajüte:

Aug. 1-től Okt. 15-ig
200 Mk.
Okt. 16-tól Julius 31-ig
180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és eleganciája szerint.

Lakás-változás.

Dr. Hübschmann B.

gyógy- és fogorvos

fogorvosi műterme

Fő-utca 63. sz.

Fogak, fogsorok kautschukban és aranyban,
inylemez nélkül is.

Arany koronák. Hídmunkák
(amerikai).

Tartós arany-, ezüst- és cement-tömések.

Foghúzás

helybeli érzéstelenítéssel (Local-Anästhesie)
Cocainnal.

Háziasszonyoknak
az ugorka-idényre

saját gyártmányú, természetes

eczet-szeszt

különbéle minőségben.

Tisztelettel:

Feldmann Adolf

eczetszesz-gyáros

Eperjesen, Laktanya- és Fő-utca sarkán.

1992—1899. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak **Wald Mór** végrehajtást szenvedő elleni 28 frt 37 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a girálti kir. járásbíró) területén levő Kurima községben fekvő, a kurimai 669. sz. tjkönyvben A + 1. sor 104. helyr. sz. alatt 156. ö. i. szám alatt foglalt házból Wald Mór B 9. alatt illető 2/3-ad résznyi jutalékára a Hübschman Bernát javára bekebelezett lakási jog fenntartása mellett 436 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi október hó 3-ik napján délelőtti 10 órakor** Kurimán, a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 41 forintot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1899. évi július 19-ikén.

Urbán Gyula,
kir. törvényszék, mint tkvi egyes-bíró.

3819—1899. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Petra Kajnyák András végrehajthatónak **Iván** szül. **Havrilla Mária** végrehajtást szenvedő elleni 50 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a lemeszi kir. járásbíró) területén levő Somos községben fekvő, a somosi 138. sz. tjkvben A I. 1—4. sor 134. 1/2, 135., 189. 1/2 és 190. helyr. szám alatt foglalt s ezen tjkönyvbe 1/2-ad részben tartozó, 134. és 135. a. b. ö. i. házból s kertekből és szántóföldekből Iván Jánosné szül. Havrilla Mária B 8. alatt illető felerésznyi jutalékára 569 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi október hó 17-ik napján délelőtti 10 órakor** Somoson, a község házában megartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 56 frt 90 kr készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1899. évi július hó 24-ikén.

Urbán Gyula,
kir. törvényszék, mint tkvi egyes-bíró.

804—1899. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fucsik János végrehajthatónak öz. **Orsa Györgyné** szül. **Katko Mária és társai**, mint Orsa György örökösai végrehajtást szenvedő elleni 243 frt tőkekövetelés s járulékaí iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén levő Salgó községben fekvő, a salgói 5. sz. telekkönyvben A I. 2—10. sor 81., 92., 162., 163., 207., 218., 229., 356., 367. helyr. szám alatt foglalt 1/2-ad telekből Orsa Györgyöt nős Katko Máriaival illető felerésznyi jutalékára, vagyis 2/3-ad úrbéri kültelekre 1465 frt kikiáltási árban, és a salgói 43. tjkvben A I. 1. sor (8., 9.) helyr. sz. alatt foglalt, felerészben Orsa György és a végrehajtási törvény 156. §-ához képest felerészben kiskorú Orsa Katalin nevében álló 1. ö. i. sz. házra és kertre 106 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi szeptember hó 20-ik napján délelőtti 9 órakor** az eperjesi kir. törvényszék pertárában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 146 frt 50 krt, illetve 10 frt 60 krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

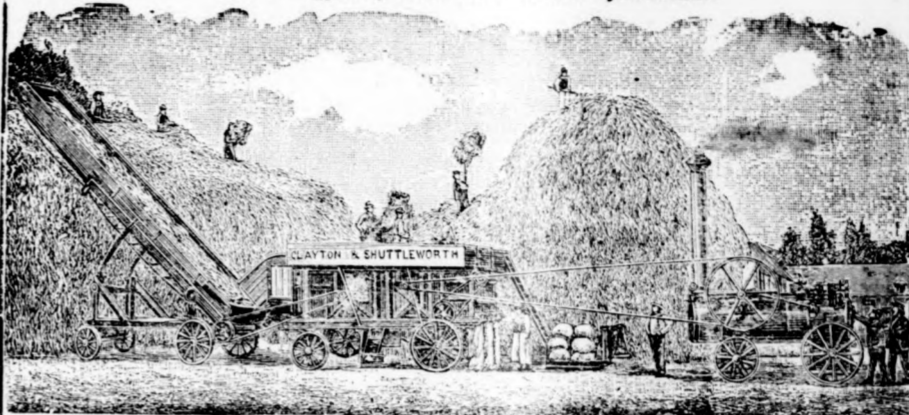
Eperjesen, 1899. július hó 11-ikén.

Urbán Gyula,
kir. törvényszék, mint tkvi egyes-bíró.

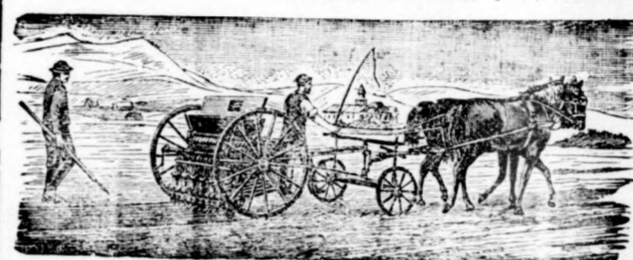
Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szálmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-posták, konkolyozók, kaszalók és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

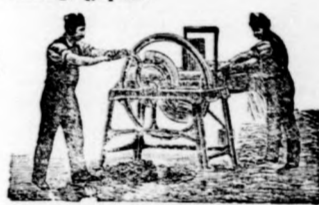
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorice-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

Szegedi Mezőgazdasági

Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: **50,000** korona értékben

és több, kisebb-nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény **100,000** kor. értékben.

Egy sorsjegy ára **20** krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja **Budapest**en: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet-Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8. sz., — vagy **Szegeden**: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénztintézetek a nyerő kívánságára készek az

50,000 korona értékű főnyereményt

egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsereálni.

Húzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytőzsdékben és egyéb elárúsítóhelyeken.

Viszontelárúsítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-út 25., Köztelek.